

Specjalna mata Akai

Ursula Nafula

Catherine Groenewald

polski: Gabriela Zarzecka

Rodzinna matematyka
od najmłodszych lat

Early
Family
Math

Interaktywna przygoda

polski

Dorośli czytelnicy

3 poziomy rozmowy Wybierz poziom odpowiedni dla swojego dziecka. Kiedy zadajesz pytania lub coś komentujesz, daj dziecku czas na zastanowienie się i odpowiedź. Jeśli dziecko ma trudności z odpowiedzią, pomóż mu. Kiedy odpowie, zadawaj kolejne pytania lub dodawaj komentarze, które nawiązują do jego odpowiedzi i pomagają mu rozwinąć myśl.

Poziom 1 Zadawaj proste i konkretne pytania. Pytaj o to, co widzicie na stronie, i wskazuj poszczególne elementy. Na przykład: „Gdzie jest zabawka?”, „Co oni robią?”, „Jak nazywa się ta rzecz?”, „Jakiego jest koloru?”, „Ile jest piłek?”

Poziom 2 Zadawaj bardziej ogólne lub otwarte pytania dotyczące tego, co dzieje się w danym momencie historii. Na przykład: „Co widzisz na tej stronie?”, „Co to za grupa przedmiotów?”

Poziom 3 Pytaj o przebieg historii i zachęcaj dziecko do przewidywania, co wydarzy się dalej. Na przykład: „Co się wydarzyło?”, „Co wydarzy się dalej?”, „Czy zdarzyło Ci się coś podobnego?”, „Czy masz podobne doświadczenia?”, „Jak myślisz, co czuje ta osoba?”.

Matematyka i nowe słowa Ta historia przedstawia kształty i kolory oraz ćwiczenia z liczenia co kilka liczb. Ćwicz słowa: wzory, rząd, jaśniejszy, ciemniejszy, prostokąt, trójkąt, okrągły, bok, koło, koła o wspólnym środku, płytki, blady, bliżej, dalej, różnice, nazwy kolorów, kolory tęczy, para, podwajanie oraz liczenie co 2, co 3 i co 4.

Czytaj, rozmawiaj i baw się! Podane pytania i komentarze to dopiero początek.

Dla pierwszego poziomu podczas czytania korzystaj z czerwonych pytań i komentarzy.

Dla drugiego poziomu podczas czytania korzystaj z niebieskich pytań i komentarzy.

Dla trzeciego poziomu podczas czytania korzystaj z zielonych pytań i komentarzy.

Następnie podążaj za zainteresowaniami dziecka. Pozwól, żeby rozmowa rozwijała się w ciekawy i kreatywny sposób.

Kiedy Akai była małą dziewczynką, jej mama układała ją do snu na pięknej macie. Ciocia Akai zrobiła tę wyjątkową matę z liści palmowych.

1. Zwróć uwagę na piękne kolory i wzory, które znajdują się w całym pomieszczeniu!

2. Nazwij i opisz jak najwięcej kształtów, jakie potrafisz znaleźć na tym obrazku.

3. Czy masz ulubiony kocyk albo inną rzecz, z którą lubisz spać?

Mata była w jaskrawych odcieniach różu, niebieskiego i zielonego. Wyróżniała się spośród innych mat, które mama Akai miała w domu.

1. Przyjrzyjcie się wzorom na macie Akai. Rzędy układają się naprzemiennie w jaśniejszych i ciemniejszych odcieniach. Są tam także pary rzędów w kolorze czerwonym, zielonym i niebieskim.

2. Prostokąt to figura, która ma 4 boki - tak jak ta strona. Mata ma kształt prostokąta i składa się z 30 rzędów, w każdym po 9 prostokątów.

3. 30 rzędów po 9 prostokątów to razem 270 prostokątów. Czy potrafisz liczyć co 30, aż dojdiesz do 270? Jeśli to za trudne, spróbuj liczyć co 3, aż dojdiesz do 27.

Teren wokół domu Akai był bardzo suchy, gorący i pełen kamieni. Żyło tam także wiele skorpionów, pajaków i węży. Mimo to Akai nigdy nie groziło, że zostanie ugryziona przez te niebezpieczne stworzenia.

1. Znajdź na ziemi wszystkie małe stworzenia, które są wokół Akai. Jak myślisz, czy jej mama w jakiś sposób chroniła ją przed nimi?

2. Gdyby wokół znajdowały się niebezpieczne przedmioty, czy można byłoby czuć się tak radośnie jak Akai na tym obrazku?

3. Zauważ, że wzgórza znajdujące się dalej są bledsze i jaśniejsze niż te położone bliżej. Na obrazku stopień wyblaknięcia kolorów może często pomóc określić, co znajduje się bliżej, a co dalej.

Mama powiedziała:
„Wyjątkowa mata chroni
Akai przed wszelkim
niebezpieczeństwem”.

1. Czy wierzysz, że
przedmioty, takie jak mata,
mogą mieć niezwykle,
magiczne właściwości?

2. Czy masz coś, co według
Ciebie pomaga Ci w jakiś
magiczny sposób?

3. Oprócz prostokątów
widać wiele innych
kształtów. Znajdź na tym
obrazku trójkąty i okrągłe
kształty.

Akai była bardzo bystrą dziewczynką. Odkryła, gdzie znajduje się najbliższa płytka studnia.

1. W bardzo suchym miejscu znalezienie płytkiej studni było niezwykle ważne dla całej wioski. Z pewnością wszyscy bardzo cenili Akai za jej bystrość i spostrzegawczość.

2. Ich ubrania mają wiele pięknych, różnorodnych kolorów. Czy wiesz, których z siedmiu kolorów tęczy brakuje na tym obrazku?

3. Możesz policzyć wszystkie ich nogi, licząc co 2. Tak samo możesz policzyć ich ręce. A jak policzyć ręce i nogi razem? Lepiej liczyć co 2 czy co 4?

Akai wiedziała również, gdzie znajdowała się manyatta jej babci. Często odwiedzała babcię, żeby napić się mleka wielbłądziego.

1. Manyatta to tradycyjne osiedle składające się z kilku chat. Akai świetnie znała okolicę, w której mieszkała. A jak jest z Tobą? Czy łatwo odnajdujesz różne miejsca w swojej okolicy?

2. Niektórzy ludzie mają bardzo dobrą orientację w terenie, a inni łatwo się gubią. Jak jest z Tobą?

3. Mata jej babci wygląda bardzo podobnie do maty Akai. Opisz kilka różnic, które zauważasz między tymi matami.

Pewnego dnia Akai nie miała już tyle szczęścia. Wyruszyła do manyatty swojej babci, ale zgubiła się wśród wzgórz. Akai się bała.

1. Nieważne, jak dobrze radzimy sobie z różnymi rzeczami - każdemu może zdarzyć się błąd. Czy przychodzi Ci do głowy sytuacja, kiedy ostatnio coś Ci się nie udało?

2. Choć własne błędy nie zawsze są dla nas przyjemne, nie powinniśmy ich ignorować. Błędy często mogą nas wiele nauczyć o nas samych.

3. Po czym poznajesz, że Akai boi się na tym obrazku?

Usiadła w cieniu drzewa edome i czekała na pomoc. Wkrótce zasnęła i przyśnił jej się sen.

1. Jeśli zgubisz się w upalny dzień, najlepiej znaleźć chłodne, zacienione miejsce i czekać na pomoc. Silny upał może być bardzo niebezpieczny, dlatego trzeba zachować ostrożność.

2. Sny mogą być bardzo różne. Niektóre są straszne, inne zabawne, jeszcze inne wydają się zupełnie absurdalne, a niektóre są tak prawdziwe, jakby wydarzyły się naprawdę. Jakie sny Ci się zdarzają?

3. Kiedy te gałęzie rosną w górę, większość z nich rozdziela się na dwie kolejne. Z jednej gałęzi powstają więc dwie, z dwóch - cztery i tak dalej. Jak długo potrafisz podwajać liczbę, zanim stanie się zbyt duża?

Tak wyglądał sen Akai. Leżała na swojej wyjątkowej macie. Czuwała nad nią kobieta, która przypominała jej babcię. Starsza kobieta uśmiechnęła się i podała jej miskę z mlekiem wielbłądzim. W chwili, gdy Akai wyciągnęła rękę, żeby sięgnąć po mleko, obudziła się.

1. Czy myślisz, że sen może coś nam powiedzieć, czy sny nie mają żadnego znaczenia? Co, Twoim zdaniem, ten sen chciał powiedzieć Akai?

2. Zwróć uwagę na kolorowe koła ze wspólnym środkiem, znajdujące się tuż przed twarzą babci. Takie koła nazywamy kołami współśrodkowymi.

3. Które kolory powtarzają się w jej ubraniu i biżuterii, a które pojawiają się tylko raz?

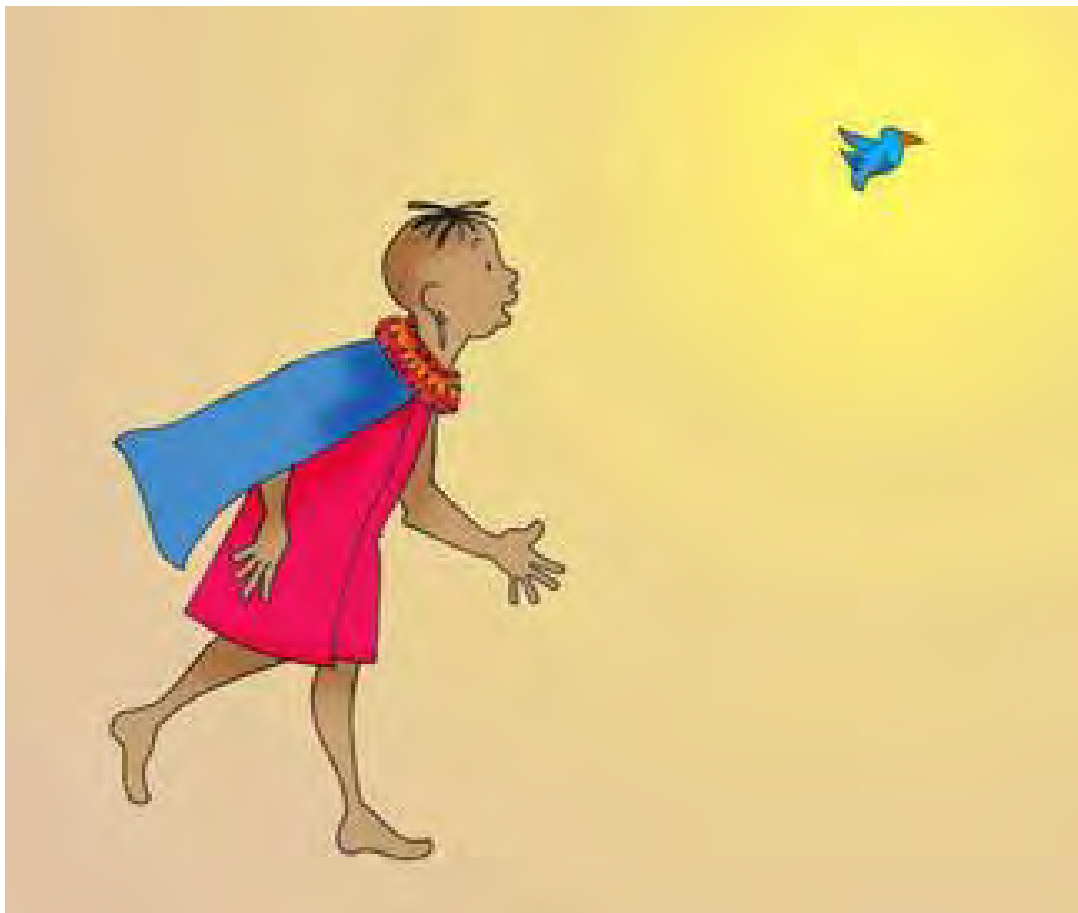

Akai powoli otworzyła oczy. Spojrzała w górę i zobaczyła małego niebieskiego ptaka siedzącego na gałęzi nad nią.

1. Czasami autorzy nadają w swoich opowieściach przedmiotom, zwierzętom lub postaciom szczególne znaczenie. Jak myślisz, czy niebieski ptak ma w tej historii jakieś szczególne znaczenie, czy jest po prostu ptakiem?

2. Pamiętasz drzewo z poprzednich stron? Przyjrzyj się obu obrazkom. Co się na nich zmieniło? Ile różnic uda Ci się znaleźć?

3. Akai i ptak patrzą na siebie. Gdyby mogli ze sobą porozmawiać, co mogliby sobie powiedzieć?

Kiedy Akai wstała, mały niebieski ptak zatrzepotał skrzydłami i ruszył przed siebie, a Akai podążyła za nim.

1. Ptaki potrafią być szybkie i trudno za nimi nadążyć. Czy zdarzyło Ci się kiedyś podążać za dzikim zwierzęciem, żeby zobaczyć, dokąd zmierza?

2. Gdyby ktoś zgubił się w niebezpiecznym miejscu, czy można byłoby zaufać niezwykłemu zwierzęciu i pozwolić mu wskazać drogę? Akai bardzo mu ufa.

3. Jak myślisz, co się wydarzy? Czy ptak zaprowadzi Akai w bezpieczne miejsce, czy może Akai jeszcze bardziej się zgubi, podążając za tym ptakiem?

Akai dotarła do miejsca, w którym ścieżka rozdzielała się na dwie strony. Niebieski ptak upuścił kawałek maty podobnej do tej, którą miała Akai.

1. Upuszczenie kawałka maty to dość niezwykle zachowanie jak na ptaka. Może jednak zaufanie temu ptakowi nie jest wcale takim złym pomysłem. Co o tym sądzisz?

2. Wcześniej na żadnym z obrazków nie widzieliśmy tego kawałka maty. Skąd się wziął i w jaki sposób ptak go zdobył?

3. Spójrz na twarz Akai. Co jej mina mówi o tym, jak się czuje?

Kiedy Akai podniosła kawałek maty, zobaczyła ślady stóp. Rozpoznała, że należą do jej mamy. Wkrótce zobaczyła też płytką studnię, z której czerpali wodę.

1. Dobrze, że zaufała temu niezwykle mu ptakowi. To właśnie dzięki temu, że posłuchała swojej intuicji i podążyła za ptakiem, udało się jej znaleźć bezpieczne miejsce.

2. Czy zdarzyło Ci się kiedyś zaufać komuś lub czemuś w nietypowej sytuacji? Trzeba uważać, komu się ufa.

3. Czy potrafisz rozpoznać ślady stóp innych osób? Jak myślisz, czy życie w miejscu, gdzie umiejętność rozpoznawania śladów jest ważna, pomaga nauczyć się rozpoznawać ślady pozostawione przez różne osoby i zwierzęta?

Rodzina Akai śpiewała i tańczyła na powitanie. Przygotowali ucztę, żeby uczcić szczęśliwy powrót Akai do domu.

1. Spójrz, jak bardzo wszyscy cieszą się z bezpiecznego powrotu Akai. Po czym można poznać, że są szczęśliwi?

2. Ich ubrania mają piękne kolory i wzory. Które z nich podobają Ci się najbardziej?

3. Akai często chodzi boso, a wiele innych osób w tej historii nosi sandały. Co wolisz - chodzić boso czy nosić sandały?

Akai usiadła na swojej wyjątkowej macie i zjadała się pysznym jedzeniem.

1. Po pełnym strachu dniu wygląda na bardzo szczęśliwą. Po trudnym przeżyciu dobrze jest znów znaleźć się w znajomym i bezpiecznym miejscu.

2. Czy masz takie miejsce, w którym szczególnie dobrze i bezpiecznie się czujesz?

3. Jak myślisz, czy to mata sprawia, że Akai jest szczęśliwa, czy też szczęście płynie z niej samej?

Akai's special mat

Author -- Ursula Nafula

Illustration -- Catherine Groenewald

Language -- English

Level-- First paragraphs

© African Storybook Initiative 2014

Creative Commons: Attribution 4.0

Source www.africanstorybook.org